

'Dan doen we het op eigen kracht'

Leden van de Rechtse Sector: 'We kunnen wel hopen dat Europa en de Verenigde Staten ons militair gaan steunen.....'

REUTERS

....maar de geschiedenis leert dat Oekraïne op zichzelf is aangewezen.'
foto's REUTERS

LVIV

Rechtse Sector is klaar om Oost-Oekraïne te zuiveren van separatisten, als de regering dat niet doet

MICHIEL DRIEBERGEN

Een groep zwijgzame jonge mannen zit op stoelen en tafels, in de vertrekken van een inderhaast ingericht kantoor in de West-Oekraïense stad Lviv. Ze wachten

op een gesprek met de leider van de paramilitaire Rechtse Sector.

Deze West-Oekraïense radicale groepering eist hard ingrijpen van de Oekraïense regering tegen de pro-Russen in Oost-Oekraïne. Maar Artem Loetsak, een reusachtige man met een krachtige uitstraling, is druk. Hij kijkt bezorgd en vermoeid. "Het lot van Oekraïne wordt de komende weken bepaald. Ons land is feitelijk in staat van oorlog."

Loetsak, steevast bijgestaan door zijn bodyguard, is vriend en raadgever van Dmitri Jarosj, de kandidaat van de Rechtse Sector voor de presidentsverkiezingen van 25 mei. Volgens peilingen haalt de ultraradicalen leider hooguit twee procent van de stemmen. Maar nu de spanning in Oost-Oekraïne toeneemt, geldt Jarosj steeds meer als luis in de pels van de Oekraïense interim-regering.

Gisteren maakte de leider van de politieke partij annex paramilitaire beweging bekend dat een speciaal 'bataljon' van de Rechtse Sector de bevolking van de Oost-Oekraïense provincies Donetsk en Loehansk gaat beschermen. Achthonderd getrainde en gewapende leden van de groepering zouden de gebieden gaan 'zuiveren' van separatisten.

"We begrijpen niet waarom de regering zo weinig doet. Is ze bang?", vraagt Loetsak. De West-Oekraïense voorman hekelt het 'slappe optreden' van het leger vorige week in het oosten.

Sommige soldaten gaven zich zonder slag of stoot over aan pro-Russische separatisten, die zelfs enkele tanks in handen kregen. "Poetin zal zo ver gaan als Oekraïne hem ruimte geeft. De Krim is al verloren. In het Oosten voeren de Russen hetzelfde scenario uit. Het volk staat nu zelf op."

De Rechtse Sector heeft 'supporters' in het hele land, maar de meeste in het overwegend

nationalistische westen van Oekraïne. Loetsak omschrijft de organisatie als 'broederschap' of 'fenomeen'. Inmiddels is het aantal 'supporters' van de groepering gegroeid tot zo'n tienduizend mensen. Opvallend: zeker de helft van de jongens in het kantoor is hoogopgeleid.

Een van hen is Volodimir Lazor, die zich 'Sirko' noemt. "Een schuilnaam was gebruikelijk onder Oekraïense partizanen tijdens de Tweede Wereldoorlog." Volodimir studeerde filosofie en doet nu een master geschiedenis aan de plaatselijke universiteit. "Wij zijn intelligente mensen, maar we vechten als Kozakken. Je kunt nog zoveel gestudeerd hebben, als jij en je kinderen bedreigd worden, volstaan woorden en argumenten niet. Dan gebruik je wapens."

De Rechtse Sector bepleit wetgeving naar voorbeeld van Zwitserland, waar burgers een wapen mogen bezitten om zich te verdedigen. Op zijn Facebook-pagina deelt de Rechtse Sector beelden van intensieve trainingen met wapens.

Over de locatie van de trainingskampen wil de organisatie niets zeggen. "Ergens centraal in Oekraïne", zegt Loetsak. "We worden getraind door Afghanistan-veteranen en voormalige politiemensen", vult Volodimir aan. "Maar alles gebeurt in nauw overleg met de ministeries van defensie en binnenlandse zaken."

Loetsak en Volodimir gruwen van het imago van 'fascisten' en 'neo-nazi', dat aan de Rechtse Sector kleeft. Loetsak zegt wel lid te zijn van 'Tryzub', een ultranationalistische organisatie die strijdt 'voor Oekraïense onafhankelijkheid' en 'tegen fascisme, communisme, kosmopolitisme en anarchie'.

"We zijn aanhangers van Stepan Bandera, de leider van de West-Oekraïense opstandelingen tijdens

de Tweede Wereldoorlog. Net als hij strijden we voor onze eigen grond. Wij geloven dat God ons die gegeven heeft."

In het westen van Oekraïne is de werkloosheid hoog. Toch bestrijden beide mannen dat de leden voornamelijk mensen zonder baan zijn. "Onze leden willen een vrij Oekraïne. Zij realiseren zich dat ze het zelf moeten doen. We kunnen wel hopen dat Europa en de VS ons militair steunen, maar de geschiedenis leert dat Oekraïne op zichzelf is aangewezen. Dan doen we het op eigen kracht."

Loetsak verwacht dat een gewapende Oekraïense guerrilla in actie komt zodra het Russische leger de landsgrens in het oosten passeert. "Oorlog is ook voor de Rechtse Sector de uiterste optie. Maar bang om te sterven zijn we niet."